

Strijd tussen kunstgras titanen

Namen, rugnummers, en spelersopstelling in de vete tussen Fieldturf en TenCate

Kunstgrasgiganten Fieldturf en TenCate dagen elkaar in verschillende rechtzaken. Het gaat daarbij om miljoenen, maar de strijd ontwikkelt zich voornamelijk op de achtergrond.

Auteur: Guy Oldenkotte

De boodschap dat Fieldturf TenCate daagde in maart 2011 in een zaak waarbij miljoenen dollars worden geëist, kwam in veel media niet verder dan de financiële pagina's. Beide partijen zijn onderdeel van beursgenoteerde ondernemingen. Maar de rol en historische betekenis van zowel de partijen als de rechtzaak zelf is, tot op heden, niet echt belicht. En dat is opmerkelijk. Het betreft twee van de grootste partijen in de industrie die beide nadrukkelijk hun stempel op de markt hebben gedrukt.

De kunstgrasindustrie staat al jaren onder druk. Wederzijds respect en erkenning van de noodzaak dat samenwerking de enige oplossing is om nestvervuiling door malafide leveranciers en inferieure producten te voorkomen waren belangrijke pijlers die de markt tot dusver bij elkaar hielden. Met de rechtszaak tussen twee historische en heersende partijen op de rol, lijkt daar nu een einde aan te komen. De wittebroodsweken zijn zichtbaar over en nu kunstgras, en met name kunstgras voor voetbal, zich steeds meer als een markt van 'prijis' en 'prijsvecters' ontwikkelt, worden de messen geslepen.

De zaak

Volgens de papieren zoals die zijn ingediend bij de rechtbank in de Amerikaanse staat Georgia, claimt de klager Fieldturf (bestaande uit Fieldturf Amerika, Fieldturf Internationaal en moedermaatschappij Fieldturf Tarkett) dat het voormalige Mattex, tegenwoordig opererend onder de naam TenCate Thiolon Midden-Oosten, gedurende langere tijd een vezel heeft geleverd die niet voldeed aan de afspraken zoals die waren gemaakt. Mattex zou het receptuur van de vezel hebben gewijzigd zonder Fieldturf daar over in te lichten. Bovendien zou Mattex het productieproces hebben aangepast om kosten te besparen. Daarmee zou de kwaliteit en duurzaamheid van de vezel verder achteruit zijn gegaan. Fieldturf claimt dat de levering van ondermaatse vezels zelfs doorgingen nadat Koninklijke TenCate het in Dubai gevestigde Mattex overnam in 2007. Uiteindelijk zouden meer dan honderd velden zijn aangelegd waarin de betwiste vezels zouden zijn verwerkt. Nog eens twintig velden vertonen visuele gebreken. Volgens Fieldturf heeft het bedrijf dus zowel een reputatie- als financiële schade

geleden doordat het velden kosteloos heeft moeten vervangen. In de documenten wordt melding gemaakt van verliezen van zo'n 30 miljoen dollar. Volgens Fieldturf is de gehele zaak in een gerechtelijke stroomversnelling gekomen nadat TenCate begin 2011 plotsklaps besloot om met onmiddellijke ingang haar leveringen aan Fieldturf te stoppen. Om dat te voorkomen startte het bedrijf de rechtzaak. Fieldturf was op dat moment volledig afhankelijk voor kunstgrasvezels van TenCate. Fieldturf vermoedt dat TenCate tot die stap kwam nadat Fieldturf in December 2010 te kennen had gegeven dat het vermoedde dat er problemen waren met de kwaliteit van de Evolution-vezel die op dat moment door TenCate werd geleverd. Het was deze vezel waarvoor Fieldturf destijds een contract aanging met Mattex.

Op 26 september 2011 ging Koninklijke TenCate in de tegenaanval en diende het een schadeclaim in van 100 miljoen dollar bij het gerechtshof in Amerika. Koninklijke TenCate claimt dat de beschuldigingen van Fieldturf onterecht en vals zijn en gaat zelfs zover te stellen dat het weg heeft van laster.

Uiteindelijk zijn de sporters de grootste verliezers in dit proces.

Ook sportveldenbouwer Hellas Construction is inmiddels meegezogen in het proces tussen Fieldturf en TenCate.

Hoewel vooraf vaststond dat de zaak ingewikkeld is en dat het lange tijd zal duren voordat de partijen, met of zonder hulp van een rechter, tot een overeenkomst zouden komen, kreeg begin dit jaar het hele verhaal een nieuwe wending. In de veronderstelling dat 'de aanval de beste verdediging' is, besloot Fieldturf het in Texas gevestigde Hellas Construction Inc. te dagen. Fieldturf wenst te weten waarom Hellas besloot de door tenCate aangeboden Evolution- en Evolution Plus-vezels niet te accepteren, toen het de vezel aangeboden kreeg voor productie in haar mat. Fieldturf vermoedt dat Hellas op dat moment al lucht had van de inferieure kwaliteit van de vezel. Daarom eist Fieldturf dat Hellas alle informatie daarover aan haar overhandigt zodat Fieldturf haar zaak verder kan onderbouwen.

TenCate claimt dat de beschuldigingen van Fieldturf onterecht en vals zijn

Het speelveld

De rechtszaak kan met recht als aansprekend worden beschouwd. Zowel Fieldturf als TenCate hebben een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van de hedendaagse kunstgrasmarkt en de acceptatie van kunstgras als product. Het was Fieldturf dat het idee ontwikkelde van kunstgrasmatten met lange vezels in combinatie van instrooimateriaal als een oplossing voor kunstgras voor voetbal. Die oplossing was een eerste grote stap in de ontwikkeling van een product dat uiteindelijk het spelen van voetbal op kunstgras mogelijk moest maken. Met de

ontwikkeling van de Lower Sliding Resistance (LSR) vezel door TenCate Thiolon in de jaren '90 maakte TenCate de puzzel compleet. Hoewel meer tapijtfabrikanten vanaf de jaren '90 het idee van Fieldturf toepasten in hun product, zorgde de combinatie van open constructies en slidingvriendelijke vezels voor de definitieve doorbraak in de markt van kunstgras voor voetbal. Opmerkelijk aan deze zaak is verder dat bedrijven, die zich lange tijd profileerden als elkaars 'concurrenten' blijkbaar een vergaande vorm van samenwerking hadden. Niet alleen in gedachte, maar zeker ook in daad. Waar TenCate, met al z'n onderliggende bedrijven, zich vooral richtte op de productie van componenten, profileerde Fieldturf zich bovenal als fabrikant van tapijt. Lange tijd liet Fieldturf zich daarbij voorstaan op de kwaliteit van de vezels die zij zelf produceerde. Totdat het, blijkbaar, voor 100 procent afhankelijk werd van TenCate-vezels.

Het decor

De zaak loopt voor de rechtbank in de Amerikaanse staat Georgia omdat zowel Fieldturf als TenCate vestigingen hebben in deze staat. Bovendien werden de betwiste vezels destijds geleverd aan onder meer de Fieldturf-vestiging in Georgia. Toch blijkt uit de documenten dat ook in velden in Europa, waaronder in de Nederland, de vermeende inferieure vezel verwerkt zou zijn. Tijdens een gezamenlijke inspectie door Fieldturf en TenCate zouden in 2010 tenminste zes velden in Nederland zijn geïdentificeerd die niet de kwaliteit zouden hebben die men had mogen verwachten.

Namen en rugnummers

In de gerechtelijke documenten wordt slechts gesproken over Fieldturf, TenCate en sinds kort Hellas. Maar het aantal betrokken partijen is groter. Zowel Fieldturf in Amerika als moederbedrijf Fieldturf Internationaal en de holding Fieldturf Tarkett scharen zich onder de naam 'Fieldturf' in de gerechtelijke documenten. Zij dagen niet alleen TenCate Thiolon Midden-Oosten (de opvolger van Mattex), maar ook TenCate Thiolon in Nederland en Polyloom Corporation of America, dat tegenwoordig bekend staat als TenCate Thiolon USA. 'Hellas' in deze zaak is, waarschijnlijk tot opluchting van velen, slechts en alleen Hellas Construction Inc. Tot op heden hebben noch de groep Fieldturf noch de groep TenCate mensen persoonlijk aansprakelijk gesteld. Het valt ook nog maar te bezien hoeveel men daarmee zal bereiken. Wel is het opmerkelijk dat sommige personen en bedrijven verschillende petten hebben gedragen in de periode die deze zaak beslaat. Zo was het Jeroen van Balen, die eind 2002 bij TenCate uit z'n functie werd gezet, en die één jaar later, namens Mattex, z'n revolutionaire nieuwe vezel bij Fieldturf onder de aandacht bracht. In 2007 was Van Balen spekkoper toen TenCate besloot 'zijn' Mattex over te nemen. TenCate noemde destijds de productiecapaciteit en de uitbreiding haar productenpakket als reden voor de overname. Van Balens opvolger bij TenCate, Ralph Jorissen, vertrok eind 2006 bij TenCate Thiolon als Managing Director. In 2009 ging hij aan de slag als Vice-President voor Europa, Afrika en het Midden-Oosten bij Fieldturf Tarkett. CSC Ceelen, lange tijd de exclusieve partner van Fieldturf in Nederland, maakte echter in januari

2011 de overstap richting TenCate. Het bedrijf bundelt sindsdien haar krachten met Greenfields. De samenwerking werd bekend op de dag dat TenCate aankondigde haar belang in Greenfields juist te vergroten.

Paper-trail

De waarheid zal, zoals wel vaker in dit soort rechtszaken, ergens in het midden liggen. Uit de documenten die Fieldturf heeft ingediend bij de rechtbank wordt duidelijk dat Fieldturf voor het eerst kennis kreeg van een superieure Mattex-vezel op een beurs in 2003. Onderzoek naar de kwaliteit en onderhandelingen over de prijs duurden tot 2005, waarna beide partijen tot een leveringsovereenkomst kwamen. Opmerkelijk is dat leveringscontracten tussen Fieldturf en Mattex, en later tussen Fieldturf en TenCate Thiolon Midden-Oosten, steeds een looptijd hadden van twaalf maanden. Dit hield aan tot 2008, toen plotseling werd besloten akkoord te gaan met een contract dat zou lopen tot eind 2011. Zover kwam het dus niet. Al in november 2009 kondigde TenCate aan de leveringen te willen staken

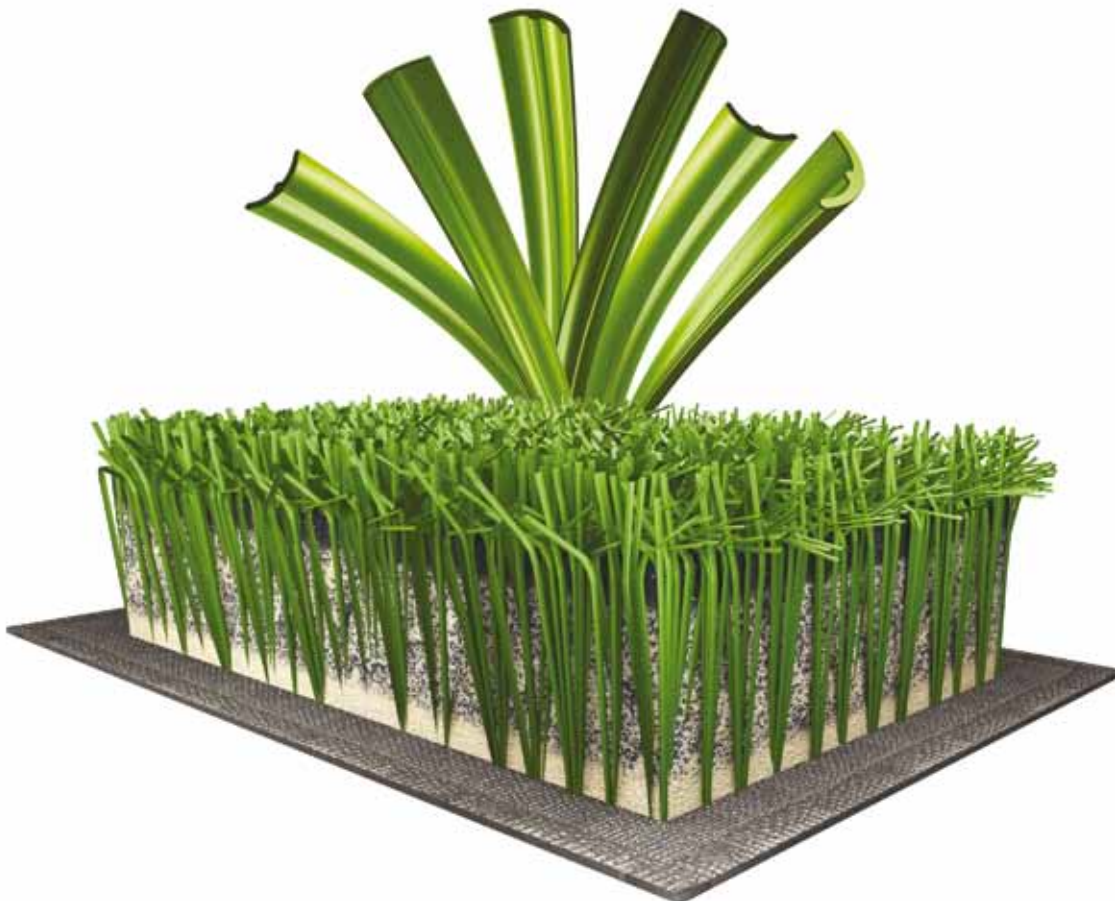
per juni 2011, maar die stap werd dus plotsklaps vervroegd naar maart 2011. Fieldturfs claim -het besluit van TenCate om de leveringen per direct stop te zetten, wat resulteerde in grote productie- en leveringsproblemen- lijkt wat overtrokken. In december 2010 kondigde Fieldturf al vol trots aan dat het een vergaande samenwerking was aangegaan met Morton Extrusionstechnik in Duitsland. Het resultaat daarvan was de introductie van de Revolution-vezel dat, middels een jubelend persbericht, in de eerste week van januari 2011 werd gelanceerd. Januari 2011 lijkt, om verschillende redenen, cruciaal te zijn in deze zaak. Begin die maand werd namelijk ook bekend dat Ceelen de overstap maakte van Fieldturf naar TenCate. Ook blijkt uit de gerechtelijke documenten dat Fieldturf en TenCate elkaar halverwege januari zouden ontmoeten in Atlanta, de VS, om de klachten van Fieldturf te bespreken. De bijeenkomst had uiteindelijk niet plaats vanwege de hittegolf die de gehele oost-kust van de VS destijds in z'n greep hield. Maar nauwelijks één maand later liet TenCate aan Fieldturf weten dat het had besloten de leveringen voor gezien te houden.

De gevolgen

In hoeverre de hele rechtzaak gevolgen zal hebben voor Nederland, valt te bezien. De zes velden waarover men spreekt, zijn inmiddels vervangen of gerepareerd. Mochten er al projecten zijn die in 2011 vertraging opliepen nadat TenCate haar leveringen aan Fieldturf plotseling beëindigde, dan zullen die inmiddels alsnog voltooid zijn. De enigen die echt getroffen kunnen worden, zijn de aandeelhouders van beide partijen. Ongeacht de uitspraak van een rechter; één van de partijen zal uiteindelijk aanzienlijk dieper in de buidel moeten tasten dan de ander.

Inmiddels staan de twee grootste partijen in de markt nog nadrukkelijker tegenover elkaar. Als de kunstgrasindustrie er al niet een was van prijsdruk en prijsvechten, dan zal dat zeker nu gaan komen.

Of we daar met z'n allen zo blij om moeten zijn, valt echter nog te bezien. Maar in het land der blinden is de eenoog nog altijd koning.

Het hele verhaal draait om de revolutionaire vezel die Mattex eind 2003 bij Fieldturf onder de aandacht bracht.